

Briselē, 2019. gada 11. novembrī
(OR. en)

13898/19

**Starpiestāžu lieta:
2019/0198(NLE)**

**SCH-EVAL 189
FRONT 307
COMIX 518**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Datums:	2019. gada 8. novembris
Saņēmējs:	delegācijas
Iepri. dok. Nr.:	13183/19
Temats:	Padomes Īstenošanas lēmums, kurā izklāsta ieteikumu par to trūkumu novēršanu, kas konstatēti 2018. gada izvērtēšanā par to, kā Lietuva piemēro Šengenas <i>acquis</i> ārējo robežu pārvaldības jomā

Pielikumā ir pievienots Padomes Īstenošanas lēmums, kurā izklāsta ieteikumu par to trūkumu novēršanu, kas konstatēti 2018. gada izvērtēšanā par to, kā Lietuva piemēro Šengenas *acquis* ārējo robežu pārvaldības jomā; Padome to pieņēma sanāksmē, kas notika 2019. gada 8. novembrī.

Saskaņā ar Padomes Regulas (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris) 15. panta 3. punktu šis ieteikums tiks nosūtīts Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem.

Padomes Īstenošanas lēmums, kurā izklāsta

IETEIKUMU

par to trūkumu novēršanu, kas konstatēti 2018. gada izvērtēšanā par to, kā Lietuva piemēro Šengenas *acquis* ārējo robežu pārvaldības jomā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris), ar ko izveido izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Izpildu komitejas lēmumu (1998. gada 16. septembris), ar ko izveido Šengenas izvērtēšanas un īstenošanas pastāvīgo komiteju ¹, un jo īpaši tās 15. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Šā lēmuma mērķis ir ieteikt Lietuvai korektīvas darbības, kas veicamas, lai novērstu trūkumus, kuri konstatēti 2018. gadā veiktajā Šengenas izvērtēšanā ārējās robežas pārvaldības jomā. Pēc izvērtēšanas pabeigšanas ar Komisijas Īstenošanas lēmumu C(2019) 3010 tika pieņemts ziņojums par konstatējumiem un izvērtējumiem, norādot izvērtēšanas laikā konstatēto paraugpraksi un trūkumus.

¹ OV L 295, 6.11.2013., 27. lpp.

- (2) Par labu praksi tika uzskatīta riska analīzes organizācija un darbība Lietuvas Valsts robežsardzes dienestā, kā arī operatīvie risinājumi, kurus piemēro, lai nodrošinātu vispusīgu riska analīzes procesu, kas aptver visus organizācijas līmeņus. Par labu praksi tika uzskatīts arī tas, ka apmeklētajās lidostās kontroles kabīnes ir aprīkotas ar kamerām, lai novērotu kabīnes priekšā stāvošo personu, un kamerā redzamais attēls redzams kabīnes iekšpusē uzstādītajā ekrānā, kā arī dežūrtelpā uzstādītajā ekrānā, tādējādi nodrošinot iespēju robežsargiem ļoti labi pārredzēt visus pasažierus pirms robežpārbaudes un novēršot varbūtēju robežpārbaudes apiešanu, un ka Viļņas un Kauņas lidostās kontroles kabīnes ir aprīkotas ar monitoru, kurā redzama informācija par ielidojošajiem un izlidojošajiem reisiem (piemēram, precīzs ielidošanas laiks, pasažieru skaits, attiecīgā bagāžas saņemšanas lente u. c.), kas ļauj robežsargiem pienācīgi apzināt situāciju par pārbaudāmajiem ieceļojošajiem pasažieriem.
- (3) Ņemot vērā to, cik svarīgi ir panākt atbilstību Šengenas *acquis*, prioritārā kārtā būtu jāīsteno ieteikumi, kas saistīti ar integrētās robežu pārvaldības stratēģiju: 2. un 3. ieteikums; cilvēkresursiem un mācībām: 4. un 6. ieteikums; jūras robežas uzraudzību un situācijas apzināšanos: 14. un 18. ieteikums; pārbaudes procedūrām / infrastruktūru: 27., 28., 29., 30. un 36. ieteikums.
- (4) Šis lēmums būtu jānosūta Eiropas Parlamentam un dalībvalstu parlamentiem. Trīs mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas Lietuvai, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1053/2013 16. panta 1. punktu, būtu jāizstrādā rīcības plāns, kurā ietverti visi ieteikumi par to, kā novērst izvērtēšanas ziņojumā konstatētos trūkumus, un jāiesniedz tas Komisijai un Padomei,

AR ŠO IESAKA,

ka Lietuvai būtu:

Integrētā robežu pārvaldība

1. jāpabeidz Valsts integrētās robežu pārvaldības stratēģija un jānosaka skaidrs pārraudzības process, kā arī skaidrs mehānisms minētās stratēģijas atjaunināšanai. Jāiekļauj Valsts integrētajā robežu pārvaldības stratēģijā visi attiecīgie attīstības mērķi un prioritātes robežu pārvaldības jomā un jāizstrādā rīcības plāna projekts stratēģijas īstenošanai, kurā visām attiecīgajām ministrijām būtu jānodrošina to atbildībā esošo darbību efektīva īstenošana;
2. jāuzlabo valsts stratēģiskās plānošanas sistēma, konsekventi un līdzsvaroti pievēršoties visiem integrētās robežu pārvaldības aspektiem — atbilstoši riska analīzei, satiksmes plūsmai un paredzamajām problēmām. Atkārtoti jāizvērtē dokumentu ekspertu vajadzības uz Lietuvas un Baltkrievijas robežas un jāpielāgo tās operatīvajai situācijai, riska analīzei un satiksmes plūsmai;
3. stratēģiskā plānošana un ieguldījumi robežpārbaudes zonā jāpielāgo operatīvajām vajadzībām, riska analīzei, nākotnē paredzamajām problēmām, izmaiņām tiesību aktos un satiksmes plūsmai, kā arī jānodrošina infrastruktūras un darba apstākļu modernizācija robežšķērsošanas vietās;

Cilvēkresursi un mācības

4. jāpalielina darbinieku skaits, lai nodrošinātu pietiekami daudz apmācītu darbinieku efektīvu robežkontroles procedūru īstenošanai, ņemot vērā pašreizējos un turpmākos apdraudējumus un problēmas, kā arī satiksmes plūsmas apjomu;
5. jānodrošina, ka darbaudzināšanas sistēma tiek sistemātiski īstenota visiem jaunajiem robežsargiem, kuri pabeiguši 12 mēnešu sākotnējo mācību programmu;
6. jāpalielina kvalifikācijas celšanas mācības par specializētiem robežkontroles jautājumiem un to robežsargu skaits, kuri iziet šo apmācību, un jāatvēr konkrēts laika logs mācībām darba laikā;

Kvalitātes kontroles mehānisms

7. jāturpina pilnveidot valsts kvalitātes kontroles mehānisms, iekļaujot visus integrētās robežu pārvaldības aspektus un funkcijas valsts novērtēšanas programmā; jāizveido visaptverošs un oficiāli apstiprināts valsts novērtēšanas mehānisms, ar ko pastāvīgi novērtēt Šengenas *acquis* īstenošanu valsts līmenī;

Riska analīze

8. jāpalielina sertificētu darbinieku skaits, kuri apmācīti tādās jomās kā riska analīze un analītisku rīku izmantošana, pasažieru profilēšana un viltoti dokumenti; jāpalielina robežsargu informētība par ārvalstu kaujinieku teroristu profiliem;
9. jāpiešķir pietiekamas tiesības analītiķiem reģionālā un vietējā līmenī, lai viņi varētu veikt vaicājumus un citas analītiskas darbības ar datiem, kas glabājas robežincidentu uzkrāšanas sistēmā ("*PIKS*"); jāapmāca minētie analītiķi par šā rīka galvenajām funkcionalitātēm ar mērķi papildināt reģionālā un vietējā līmeņa produktus ar šiem datiem;

Sauszemes robežas uzraudzība

10. jāpalielina robežsardzes posteņu piekļuves līmenis kopīgo patruļu pārvaldības sistēmai uz principa "nepieciešamība zināt" pamata, lai paplašinātu viņu zināšanas par aktīviem, ko izmanto dažādās situācijās, tādējādi uzlabojot situācijas apzināšanās līmeni;
11. jānodrošina vairāk nakts redzamības briļļu un termisko attēlveidošanas kameru robežuzraudzības patruļām;
12. jāaprīko patruļas ar portatīvām ierīcēm, kurās var veikt meklēšanu pieejamajās valsts un starptautiskajās datubāzēs;

Jūras robežas uzraudzība

13. jānodrošina, ka Reģionālajā koordinācijas centrā ir pieejams Integrētās jūras uzraudzības sistēmas situācijas attēls;
14. jāuzlabo jūras uzraudzības aktīvu kvalitāte, lai nodrošinātu mazu un vidēju kuģu atbilstīgu atklāšanu un identificēšanu teritoriālajos ūdeņos; jāpalielina patrulēšanas stundu skaits teritoriālajos ūdeņos;
15. jānodrošina, ka kopējais situācijas attēls (par sauszemes un jūras robežu) tiek saņemts vienā centralizētā vietā. Jāuzlabo Neringas robežsardzes posteņa maiņas vadītāju zināšanas par jūras uzraudzību;

Valsts koordinācijas centrs (VKC)

16. jānovērtē aktīvu pozicionēšanas sistēmas iespējamā sadarbība ar *Eurosur* lietojumprogrammu, lai varētu izveidot visaptverošu valsts situācijas attēlu;
17. jāaugšupielādē attiecīgie ar riska analīzi saistītie produkti nacionālajā *Eurosur* analītiskajā slānī, lai nodrošinātu *Eurosur* regulas pilnīgu piemērošanu;

Situācijas apzināšanās

18. jāuzlabo situācijas apzināšanās un jānodrošina atvērtāka piekļuve "*PIKS*" visām robežsardzes vienībām vietējā un reģionālajā līmenī;

Robežpārbaudes — horizontālie jautājumi

19. jānodrošina, ka vīzas atcelšanas un anulēšanas spiedogu nospiedums ir pieejams lietuviešu un angļu valodā;
20. jāuzlabo angļu valodas zināšanu līmenis robežsargiem, kas veic pārbaudes pirmajā un otrajā līnijā, pastiprinot angļu valodas apmācību;

21. jānodrošina, ka saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 8. panta 5. punktu veidlapa, ar kuru trešo valstu valstspiederīgos, kuriem veic pilnu pārbaudi otrajā līnijā, informē par pārbaudes otrajā līnijā mērķi un procedūrām, ir pieejama visās Savienības oficiālajās valodās;

Kenas robežšķērsošanas vieta (dzelzeļš) un Ķībartu robežšķērsošanas vieta (dzelzeļš)

22. jāpieprasa dzelzeļa iestādēm norādīt vilcienos faktiski esošo pasažieru vārdus un uzvārdus, kā arī valstspiederību;
23. jāizveido procedūra, lai minētais saraksts tiktu automātiski pārbaudīts pēc viena standarta, izmantojot tādas esošās datubāzes kā "VSATIS";
24. jānodrošina pienācīgs pieslēgums mobilajām robežpārbaudēm vilcienos;
25. jānodrošina, ka robežsargi, veicot robežpārbaudes, pārbauda mikroshēmās uzglabāto datu autentiskumu;

Medininku robežšķērsošanas vieta

Infrastruktūra

26. katrā kontroles joslā jānodrošina viena īpaši paredzēta darba vieta ar atbilstīgiem darba apstākļiem robežsargiem, lai varētu veikt profilēšanu un netiktu traucēta satiksmes plūsma;
27. jāpārskata darba vietu pašreizējais izvietojums kabīnēs un jānodrošina, ka robežsargi atrodas ar seju pret pasažieriem un transportlīdzekļiem, kuri viņiem jāpārbauda;
28. jāuzlabo robežšķērsošanas vietas infrastruktūra, lai nodrošinātu netraucētu satiksmes plūsmu un efektīvas robežpārbaudes;

Klaipēdas osta

29. jāpielāgo Valsts robežsardzes dienesta IT programmatūra, lai varētu automātiski pārbaudīt apkalpes un pasažieru sarakstu datus attiecīgajās datubāzēs;

Apmeklētās vietas — gaisa robeža

30. jānodrošina maiņas vadītājiem mācības par vadību un līderību;
31. jānodrošina, ka folija, kas nosedz kontroles kabīņu logus Viļņas un Kauņas lidostās, tiek piekoriģēta tā, lai novērstu tikai neatļautu novērošanu kabīnes iekšienē, taču lai tā neaizsegtu kabīnes priekšpusi, neļaujot pasažierim redzēt cilvēku, kas ar viņu runā;
32. jāuzlabo saziņas sistēmas kvalitāte kontroles kabīnēs Viļņas un Kauņas lidostās, lai nodrošinātu pienācīgu saziņu starp robežsargiem un pasažieriem;
33. jānodrošina, ka Viļņas, Kauņas un Palangas lidostās tiek izvietotas atbilstīgas norādes saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 10. panta 1. punkta un III pielikuma noteikumiem;
34. jāuzlabo sadarbība starp attiecīgajām vietējām iestādēm un jāuzlabo kopējie produkti (t. i., kopīga riska analīze), kas vajadzīgi, lai nodrošinātu efektīvu informācijas plūsmu starp iestādēm;
35. jānodrošina pareiza Šengenas Robežu kodeksa III sadaļas, jo īpaši 23. panta a) punkta piemērošana, atceļot sistemātiskas robežpārbaudes pasažieriem, kuri ierodas no galamērķiem Šengenas zonā, un jāatceļ prakse piemērot naudas sodus pārvadātājiem iekšējos lidojumos;
36. jāpastiprina apmācība par Šengenas robežkontroles noteikumiem, lai paaugstinātu robežpārbažu veikšanas profesionalitāti un kvalitāti;
37. jāuzlabo ieceļošanas nosacījumu pārbaude Kauņas lidostā, jo īpaši attiecībā uz iztikas līdzekļu esamību;
38. jāaizsargā klasificētā informācija vietējā koordinācijas centrā, piemēram, nodrošinot, ka visi logi ir aizklāti ar aizsargplēvi;

39. jāpalielina kvalifikācijas celšanas kursu skaits par dokumentu pārbaudi un jāsekmē dokumentu ekspertu pagaidu norīkošana uz citām robežšķērsošanas vietām, lai viņi iegūtu vajadzīgo praksi, strādājot ar visāda veida dokumentiem;
40. jānodrošina, ka norādes izvietotas atbilstīgi, lai Palangas lidostā pie visām kontroles kabīnēm būtu labāk pamanāmas attiecīgās joslas.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
